

Hangi Durumlar İdari Gözetim Altına Alınmanıza Neden olur?

Türkiye'ye yasadışı yollardan giriş yaptıysanız / Türkiye'ye giriş vizenizin süresi dolduysa / İkamet tezkereniz yoksa veya süresi dolduysa / Sığınmacı olarak ikamet etmeniz gereken ilin sınırları dışında izinsiz bulunuyorsanız / Türkiye'den yasadışı yollardan çıkmaya teşebbüs ederken yakalanırsanız / Türkiye'de kalma hakkını verir bir belgeye sahip olmadığınız diğer durumlar.

Sığınma Talebi

Gözetim altında bulunduğunuz yerde bulunan yetkililer tarafından alınır / Ücretsizdir / Kendi dilinizde yazılı veya sözlü olarak yetkililere bildirebilirsiniz / Talebinizin kayıt altına alınması için yazılı yapılması önerilmektedir / Konu ile ilgili Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK/ UNHCR) ile irtibata geçebilirsiniz / Sığınma başvurularınız ve kişisel bilgileriniz devlet makamları tarafından gizli tutulmak zorundadır ve kesinlikle vatandaşı olduğunuz ülke yetkilileri ile paylaşılması yasaktır.

Türk Ceza Kanunlarına Göre Neler Suç İsnadı Olabilir?

Uyuşturucu suçları (üretmek, satmak, kullanmak, temin etmek vs.) / Adam öldürme / Adam yaralama / Hırsızlık / Gasp / Fuhuş yaptırmak / Silah bulundurmamak (Ateşli ve kesici) / Kaçakçılık (Mal ve insan) ve tüm dünyada suç olarak kabul edilen benzer fiiller.

Tüm Bu Süreçlerde:

İnsan onuruna ve haysiyetine aykırı davranış sergilemez işkence ve kötü muamele yapılamaz / Yukarıda belirtilen hukuki haklarınızın kullanılması engellenemez. Anlamadığınız hiçbir belgeyi imzalamaya zorlanamazsınız / Tercüman olmaksızın ifade veya beyan vermeye zorlanamazsınız / Talep etmeniz halinde tüm süreçlerde avukat yardımından faydalanma hakkına sahipsiniz / Talep etmeniz halinde; doktora-hastaneye sevk edilerek tıbbi yardım alma hakkına sahipsiniz.

Faydalı Kurum İletişim Bilgileri

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK)

Tiflis Cad. 552. Sok. No: 3 Sancak Mah.
06550 Ankara
Tel: +90 (312) 409 70 00
Fax: +90 (312) 441 21 73
Web: www.unhcr.org.tr

Uluslararası Göç Örgütü

Kamer Hatun Mah. Hamalbaşı Cad.
No: 22/7-8 34430 Beyoğlu, İstanbul
Tel: +90 (212) 293 50 00
Fax: +90 (212) 249 27 33
E-posta: iomistanbul@iom.int
Web: www.turkey.iom.int

İstanbul Barosu

Orhan Adli Apaydın Sokak Baro Han Kat: 2
34430 Beyoğlu/İSTANBUL
Tel: +90 (212) 251 6325
Fax: +90 (212) 293 8960
E-Posta: info@istanbulbarosu.org.tr
Web: www.istanbulbarosu.org.tr

İletişim

giaa@hotmail.com.tr

Bu broşür "Göçmenler için Avukatlar Grubu" tarafından hazırlanmıştır.

Bu broşür alıkonulma durumunda bulunan göçmenlerin hakları konusunda bilgilencmeleri için hazırlanmıştır. Haklarınızı talep edin! Hiçbir koşulda insan haysiyeti ve onurunu zedeleyecek muameleye maruz kalmamak sizin temel insan hakkınızdır!

Göçmenlerin Alıkonulma Süreçleri ve Hakları

Türkiye'de yabancılar olarak iki temel gerekçeyle güvenlik güçleri (polis, jandarma, sahil güvenlik vb.) tarafından gözetim altına alınabilirsiniz:

1. Türkiye'de kalma hakkını verir bir belgeye sahip değilseniz (idari gözetim)
2. Suç işlediğiniz düşünülüyorsa (gözaltı)

Bu her iki durumda sahip olduğunuz haklar ve tabii tutulacağınız hukuki süreç farklı olacaktır.

İdari Gözetim ve Haklarınız

Türkiye'de kalma hakkını verir bir belgeye sahip değilseniz güvenlik güçleri sizi sınır dışı etmek üzere alıkoyabilir. Sınır dışı edilecek yabancıların tutulduğu yerlere Geri Gönderme Merkezi denilmektedir. Fakat bu merkezlere yerleştirilmeden önce, en fazla 48 saat süre için, polis karakolu, jandarma karakolu veya güvenlik güçlerinin bu amaç için tahsis edeceği herhangi bir mekanda tutulabilirsiniz.

Bu süreçteki haklarınız şöyledir;

1. İdari gözetim kararı size, yasal temsilcinize veya avukatınıza yazılı olarak tebliğ edilmelidir. Bu karara karşı Sulh Ceza Mahkemesi nezdinde itiraz hakkınız bulunmaktadır. Sulh Ceza Mahkemesine idari gözetim altındayken bir dilekçeyle başvurabilirsiniz. Geri Gönderme Merkezi yetkilileri itiraz dilekçenizi Sulh Ceza hakimine iletmekle yükümlüdür. Ayrıca bir avukat tutabilir, avukat tutacak mali güce sahip değilseniz Baro'dan ücretsiz avukat talep edebilirsiniz.
2. Üzerinizde bulunan tüm pasaport, ikamet tezkeresi, kimlik belgesi, para, şahsi eşya kolluk kuvveti tarafından yazılı tutanak altına alınmalıdır. Bu belge ve eşyalar yok edilemez, yırtılamaz ve her koşulda serbest bırakıldığınızda size teslim edilmelidir.
3. Geri gönderme merkezine getirildikten sonra en kısa süre içerisinde anlayacağınız dilde hukuki durumunuz ve yasal başvuru yolları hakkında tarafınıza bilgi verilmeli ve ayrıca bu bilgiler yazılı metinler halinde göreceğiniz yerlere asılmalıdır.
4. Eğer karakolda gözetim altında tutuluyorsanız, nezarethane bölümünde tutulmanız yasaktır. Kolluk kuvvetleri tarafından karakolun başka bölümlerinde bekletilmek zorundasınız.
5. Eğer karakolda gözetim altında tutuluyorsanız, en fazla 48 saat içerisinde, geri gönderme merkezlerine gönderilmeniz sağlanmalıdır.
6. Yakınlarınızla, ziyaretçilerinizle, vatandaşı bulunduğunuz ülke konsolosluk yetkilileri ile, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği görevlileri ile, görüşme hakkınız vardır.

7. Ülkenizde geri gönderildiğiniz takdirde zulüm göreceğinize inanıyorsanız uluslararası koruma talep etme hakkınız vardır.

8. Telefonla görüşme hakkınız vardır.

9. Doktor ve sağlık hizmeti talep hakkınız vardır.

10. Merkez içerisinde yeterli gün ışığı ve sağlıklı barınma-beslenme şartlarınızın sağlanması zorunludur, ayrıca günlük açık hava egzersizi yapma hakkınız bulunmaktadır.

11. Karakol içerisinde ya da geri gönderme merkezinde zorla çalıştırılmanız yasaktır.

12. Avukatınızla görüşmeyi ve hukuki yardım almayı talep edebilirsiniz.

13. Noter ve yasal temsilcinizle görüşme yapma hakkınız bulunmaktadır.

14. Göçmen ve mülteciler ile ilgili çalışan sivil toplum kuruluşları ile irtibata geçebilirsiniz.

15. Ülkenize dönmek istiyor iseniz, ancak dönüş için gerekli paranız yok ise Uluslararası Göç Örgütü'nden (IOM) yardım isteyebilirsiniz.

16. Yapacağınız her yazılı başvurunun bir kopyasını edinin.

17. Hakkınızda sınır dışı kararı verilmesi halinde bu karara karşı itiraz hakkınız bulunmaktadır. Unutmayınız, Türkiye Cumhuriyeti Kanunları uyarınca hiç kimse, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı veya ırkı, dini, tabiiyeti, belirli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatının veya hürriyetinin tehdit altında bulunacağı bir yere gönderilemez.

18. Sınır dışı kararı size, yasal temsilcinize veya avukatınıza yazılı olarak tebliğ edilmelidir. Bu karara karşı bizzat veya avukatınız vasıtası ile 15 gün içerisinde İdare Mahkemesi'ne itiraz etme hakkınız bulunmaktadır. İtiraz etmeniz durumunda itiraz başvurunuzu, hakkınızda sınır dışı kararı veren idari makama da, bildirmelisiniz. İdare Mahkemesi tarafından itirazınız hakkında bir karar verilinceye kadar sınır dışı işlemi uygulanmamalıdır.

19. İdari gözetim altında size yapılacak her tür yazılı ve sözlü tebliğ söz konusu olduğunda mutlaka tercüman talep ediniz.

Gözaltı Süreci ve Haklarınız

Suç işlediğiniz iddia edilerek güvenlik güçleri tarafından karakolda tutulmanız ve hakkınızda adli süreç başlatılması gözaltıdır.

Bu süreçteki haklarınız şöyledir;

1. Gözaltı süresi normal şartlar altında 24 saattir. Bu sürenin sonunda serbest bırakılmak veya Cumhuriyet Savcılığına (Adliyeye) götürülmek zorundasınız.
2. Gözaltınıza alındığınızın yakınlarınıza haber verilmesi talep etme hakkınız vardır.
3. Ücretsiz avukat talep etme hakkınız vardır.
4. İfadenizin avukatınız eşliğinde alınmasını talep etme hakkınız vardır.
5. Tercüman talep etme hakkınız vardır.
6. Gözaltına alındığınız, karakol tarafından vatandaşı olduğunuz ülkenin konsolosluğuna bildirilir. Konsolosluğunuzla irtibata geçilmesini katiyen istemiyorsanız bu konuda karakola yazılı dilekçe veriniz.
7. Polis neyle suçlandığınızı ve gözaltındaki haklarınızı açıkça anlatmak zorundadır.
8. Doktor kontrolüne götürülmeniz gerekmektedir. Doktorla tek başınıza (yanınızda polis, jandarma vb. resmi görevliler olmadan) görüşme hakkınız vardır.
9. Anlamadığınız hiçbir belgeyi imzalamak zorunda değilsiniz.
10. Polisin ifade almasının lehinize olduğunu düşünmüyorsanız "susma hakkınızı" kullanabilirsiniz.
11. Gözaltı işlemi bitince tekrar doktor kontrolüne götürülmeniz gerekmektedir. Gözaltındayken kötü muamele ve işkence gördüyseniz bu hususları doktor kontrolünde mutlaka belirtiniz.
12. Gözaltı sürenizin sonunda karakolda tutulmanız yasaktır. Süre sonunda aşağıdaki ihtimallerden biri gerçekleşir:
 - a- Mahkeme kararı ile tutuklanarak cezaevine gönderilebilirsiniz.
 - b- Serbest bırakılabilirsiniz.
 - c- Serbest bırakılma kararına rağmen belgesiz olduğunuz için idari gözetim altına alınabilirsiniz.